

Всьо чотко. Сергій Кузьмінський і «Брати Гадюкіни»

Юрій Рокецький

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

© Видавництво «Наш Формат». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

Повне виснаження мого планшета настало перед самим епілогом цієї книжки. Оскільки в потязі, де я от-от мав її дочитати, розеток не водилося, фінал я мусив відкласти на ранкове повернення домів. Останні фрази, до яких ми з планшетом дотягнули, були про останні фрази. Вони звучали так: «Останній пост у ЖЖ датований 13 червня 2009 року. Кузя привітав Моха з днем народження». Далі йшла двокрапка — і планшетний (добре, що не планетний) шатдаун. Якими саме словами Сергій Кузьмінський привітав Олега Гнатіва, дізнаюся годин за сім-вісім, не без прикrostі констатував я, розчитаний (і розчинений) у книжці, від якої не міг відірватися. Й от він — облом.

Проте не без певного позитиву: ситуація давала змогу розтягнути в собі той дивно щемливий настрій, що його вже певний час навіювала книжка.

Побути в ньому довше.

Продовжити на одну ніч Кузине життя — бодай у такий спосіб.

Перше, що я зробив удома, — заживив планшет, і він повернув мене на місце, де все обірвалося: «Алег, братюня! С бєздничком тебья. Шоб ты мне сцуко был здоров. Ну и таке инше, сам знаеш». Ці нехитрі, хоч і хитро ненорматизовані, слова стали для мене на деякий час чимось на кшталт містичного заклинання. Особливо «Шоб ты мне сцуко был здоров». Звична нібито й цілком типова для Кузиного гумору фраза. Тільки от написана в надто незвичних і нетипових обставинах: у наближенні до неминучого.

Беручися за цю тоді ще не зовсім книжку, а радше її рукопис, я, звісно, сподівався, що буде драйвово і, мабуть, часом весело. Це підтвердилося: я не раз ловив себе на тому, що може зватися мимовільним сміховим рефлексом.

Але я не очікував, що буде і щемко. Не очікував, що аж так. Тобто що я, дочитавши, стану сумний і тихий. Що мені — вперше за відносно довге життя — реально заболить Сергієва відсутність. Чи

як по-іншому назвати пустку на його місці?

Я не сподівався, що почну годинами переслуховувати його та їхню (БГ) музику. Що навіть кавери на їхні пісні я почну слухати.

Що буду переповідати іншим щойно прочитані епізоди. Зі мною таке трапляється досить рідко. (Дорогий авторе Юрку Рокецький: chapeau!)

Є в цьому щось особисте? Напевно. Мінімально, але є.

Десь навесні 1989-го я їх (БГ) почув уперше. Щойно повернувся з газетної зміни у друкарні. Була за чверть дванадцята ночі, радіобрехун у снігах передавав щось немислиме. Я переступив поріг дому саме на середині пісні й завмер — як тепер кажуть, у легкому ахуї. «Хто се?» — запитав я у приймача, коли пісня скінчилася. Прикомсомолений голосок радіостанції «Молода гвардія» відповів, що то ансамбль «Брати Гадюкіни» зі Львова. Після «Всьо чотко!» (а застав я саме її) мені перепав ще й бонус у вигляді «Наркоманів на городі». Головна редакція радіомовлення для молоді Держтелерадіо УССР пускалася берега. Думаю, хтось дуже ризикував задницею й посадою (що найчастіше те саме), випускаючи в етер і Космос тих «наркоманів». Зрештою, чому я пишу це слово в лапках?

1989-й був магічний. У ньому втілювалося неможливе. У ньому починався розквіт цілої епохи — фестивальної (ФЕ). Протягом якої, однак, я із Сергієм Кузьмінським так і не перетнувся. Точніше, не перетнувся майже зовсім. Попри втілення неможливого, можливе не втілювалося, хоча ФЕ давала не один шанс. Але як давала, так і відбирала. Поки розквіт не перейшов у занепад, а той своєю чергою — у повну дупу. Однак про неї далі ні слова.

На першій «Руті» (Чернівці) не було мене.

На першому «Вивиху» не було їх, БГ.

На другій «Руті» (Запоріжжя) я став одним із тисяч свідків того, як вони відіграли свій шмат заключного концерту — уже із жирною духовою секцією й кавалками нового репертуару, які з першого разу

ставали гітами, особливо «Місячне сяйво твого тіла», не кажучи про «Хлопців з Бандерштадту» (синьо-жовто-червоно-чорний стадіон тут же, тут же, тут же тут же тут підхопив рефрен, бо інакше не міг). Це означає, що саме 18 серпня 1991 року я вперше чув і бачив їх наживо і чи не весь їхній виступ прослухав стоячи — інакше я їх просто не бачив би: всі ряди переді мною (як і за мною) слухали стоячи, а також приспівуючи і пританцьовуючи. Ніхто не сидів, бо ніхто не всидів би. По праву руку я мав друга Неборака, це важливо. По ліву — якихось діаспорних гостей, це неважливо.

Наступного дня був путч, до того ж невдалий, що замість повернення минулого різко прискорив майбутнє.

Воно накрило з головою.

На другому «Вивиху» (1992) той-таки друг Неборак затягнув мене в гості до Олени Мархасьової, де й без нас, бубабістів (Ірванець included), товклося повно вивихнутих людей, зокрема неодноразово згадуваний у цій книжці Борис Бергер, спілкування з яким здалося мені поштивим і неповерховим. Тільки от Кузя там так і не з'явився, хоч ми гультипашили до пізньої ночі й до тієї міри, що на зворотному шляху я прийняв Львів за Мюнхен. Чому?! Чому Кузя там не з'явився? Він же ніби мешкав тоді в тих самих стінах!

І все ж кількома вечорами пізніше — «Вивих — 2» саме завершувався й ми перевдягалися до так званої зельонки, тобто четвертої й останньої вистави «Крайслер Імперіал», десь у якійсь гримерці львівського оперного — гурт БГ чи не всім складом мінус духовики чомусь завалився до нас у ту гримерку. І всі курили, й Неборак цитував «Гру в бісер», а Кузя весь той час не знімав із себе ні чорних окулярів, ні блаженнуваті посмішки, яка підтверджувала, що його погані зуби — не сценічний образ, а правда життя. Й тоді Ірванець, демонструючи наближеність до рок-н-рольного короля, а краще сказати принца, запитав: «Чуеш, Сергію, а участковий Разумейко — то шо, справді є такий?». І

рок-н-рольний принц милостиво повідав, що справді є такий участковий.

Якими лише дрібничками не любить потішитися моя пам'ять!

Того самого вечора, 4 жовтня, але значно пізніше, вже після відіграного раз і назавжди «Крайслера», я мав кайф і драйв (а також гайп і вайб) удруге слухати їх наживо — причому із самої що не є Музичної Вежі, як тоді називали вивихантську рок-сцену, зведену поруч оперного і врівень із ним.

А втретє й востаннє це наживослухання сталося аж за цілих 14 років, і ви знаєте, про що я. Так, я про той київський реюніон — апофеоз льоду й жару, снігу й вогню, морозу за всі 20 і рок-н-ролу на всі 100, й гарячого чаю з не одним коньяком і не одним косяком. Бо та атмосфера, той Палац спорту, той прекрасний багатотисячний натовп і само собою той концерт — усе те склалось у щось геть неперевершене, увірвавшись у всі можливі культурні, а заодно й контркультурні топи: і в топ-10, і в топ-5, а, як на мене, то в самий що не є ТОП-1. То був раптовий апдейт уже згаданої красуні фестивальної епохи — дійство, де поруч із її більш чи менш добре збереженими свідками й добряче облізлыми ветеранами стрибали зачаті в ній діти. І не просто стрибали: більшість тих пісень вони, виявляється, знали напам'ять! І хтось тут нарікав на провали у зв'язку поколінь?

20 січня 2006 року там, на концерті, була вся Україна. Або не, не так гучно: найкраще з неї, *Ukraine in its best*.

І хто подумав би, що за якісь лише три з гаком роки ми раптом втратимо того, хто всіх нас там зібрав?

Ця книжка, я впевнений, зробила все, щоб ми більше ніколи не втрачали його. Щоб дякували, любили і пам'ятали — фрази, слова, інтонації, голос — усе. Хочете чи не, але такий уже наш обов'язок перед чуваком із Бандерштадту, який дав нам аж стільки свободи і радості.

Аміль.

Р. С.: Усе, що я записав вище, приходило мені під музику — але цього разу не «Братів Гадюкінів», а Френка Заппи. Повністю і/або частково прозвучали альбоми «Hot Rats», «Zoot Allures», «Sheik Yerbouti», «Apostrophe'» і — не в останню чергу — «Zappa in New York». Кузя, сподіваюся, був би не проти.

• • •

Далі — у повній книжці «Всьо чотко. Сергій Кузьмінський і «Брати Гадюкіни».
nashaknyga.com.ua